II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 18. juli 1990

om en procedure i henhold til EKSF-Traktatens artikel 65 vedrørende en aftale og samordnet praksis mellem europæiske producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål

(Kun de tyske, engelske, spanske, franske, italienske og nederlandske udgaver er autentiske)

(90/417/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 65,

under henvisning til de oplysninger, Kommissionen har modtaget, og til de kontrolundersøgelser, Kommissionens tjenestemænd gennemførte den 28. og 29. april 1988 hos de syv EKSF-producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål, jf. EKSF-Traktatens artikel 47,

under henvisning til de skriftlige og mundtlige bemærkninger, der er fremsat i parternes navn og på deres vegne i henhold til Traktatens artikel 36, og

ud fra følgende betragtninger:

Kommissionen har konkluderet, at medlemmerne af den såkaldte »Sendzimir Club«, der består af producenter af ovennævnte produkter i EKSF, Finland og Sverige, har indgået og anvendt kvote- og prisaftaler i 1986, der er i strid med Traktatens artikel 65;

ved skrivelse af 5. oktober 1988 opfordrede Kommissionen i henhold til Traktatens artikel 36 de pågældende virksomheder til at fremsætte bemærkninger;

virksomhederne fremsendte deres skriftlige bemærkninger den 10. januar 1989 og supplerede dem den 20. marts 1989. Desuden fremsatte repræsentanter for de pågældende virksomheder bemærkninger på disses vegne under en høring fra den 29. til den 31. maj 1989.

A. SAGSFREMSTILLING

I. Generelt

1. De europæiske producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål inden for den såkaldte Sendzimir Club har i perioden 1986 til 1988 deltaget i:

— kvotaordninger

— samordnet praksis med hensyn til prisfastsættelse

— bilaterale markedsdelingsaftaler.

2. Der vil i det efterfølgende blive redegjort nærmere for aftalerne og den samordnede praksis samt for Sendzimir Club.

II. Sendzimir Club (»Z Club«)

1. Z Club er en brancheforening bestående af europæiske producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål. Foreningen har fået navn efter det særlige Sendzimir-valseværk, der blev opfundet af Dr. Sendzimir, og som anvendes af foreningens medlemmer. De producerer hovedsagelig koldvalsede plader, som er under 3 mm tykke og over 500 mm brede.

2. Z Club eksisterede allerede i begyndelsen af 1980'erne, men omfattede da kun EKSF-producenter. Senere blev den udvidet til også at omfatte producenter uden for EKSF.

3. Siden 1982 er der foregået en koncentration som led i den generelle omstrukturering af stålindustrien, hvilket har ført til lukning og fusion af virksomheder, der fremstiller koldvalsede flade produkter af rustfrit stål. Dette gælder blandt andet følgende:

— Illsa-Viola, SpA blev lukket i februar 1986

— Usinor SA (Châtillon) overtog Peugeot-Loire i 1984

— Ugine-Gueugnon SA og Usinor SA (Châtillon) fusionerede den 1. juli 1987 og dannede Ugine Aciers de Châtillon et Gueugnon

— Terni Acciai Speciali SpA blev sat i drift den 1. juli 1987 med overtagelsen af »Società per l'Industria e l'Elettricità SpA« den 22. december 1987 overtog virksomheden desuden »Terninoss SpA's« produktion,

— og British Steel Corporation har efter privatisering skiftet navn til British Steel plc.

4. Z Club har for øjeblikket følgende medlemmer fra EKSF:

— Acerino SA (Spanien)
— A.L.Z. NV (Belgien)
— British Steel plc. (B.S.) (Det Forenede Kongerige)
— Krupp Stahl AG (Tyskland)
— Terni Acciai Speciali, SpA (Italien)
— Thyssen Edelstahlwerke AG (Tyskland)
— Ugine Aciers de Châtillon et Gueugnon (Frankrig).

5. Z Club har følgende medlemmer uden for EKSF:

— Outokumpu OY (Finland)
— Avesta AB (Sverige).

6. Z Club har ikke noget fast hovedsæde men et skiftende sekretariat. Møderne i Z Club er, eller var i de pågældende år, normalt af følgende type:

a) Møder mellem bestyrelsesformænd eller delegationschefer (dvs. de pågældende virksomheders mest betydningsfulde repræsentanter)

b) Møder mellem administrerende direktører eller medarbejdere på tilsvarende niveau

c) Ekspertmøder, ofte mellem eksportchefer eller andre medarbejdere på et niveau under administrerende direktør.

7. Alle disse møder blev tilrettelagt enten af Z Club selv eller af de større organisationer, Eurofer og Fine Steels Club.

8. Foreningen af Europæiske Stålproducenter, Eurofer, blev oprettet i slutningen af 1976 af brancheforeningen og virksomheder inden for Fællesskabets stålindustri og skulle afløse »Club des Sidérurgistes«, der dannede ramme om et løst samarbejde mellem tilsvarende foreninger og virksomheder.

9. Eurofer har blandt andet til formål:

a) at etablere et samarbejde mellem nationale brancheforeninger og mellem stålvirksomheder i Fællesskabet med henblik på at varetage deres interesser over for EF-Kommissionen og andre internationale organisationer

b) at iværksætte undersøgelser og foranstaltninger for at fremme en harmonisk udvikling i den europæiske stålindustri.

10. I Traktatens artikel 48 anerkendes virksomhedernes ret til at oprette organisationer. Medlemskab i disse organisationer skal være frivilligt. De kan udøve enhver virksomhed, der ikke strider med Traktatens bestemmelser eller mod Kommissionens beslutninger eller henstillinger. I henhold til andre artikler skal Kommissionen konsultere organisationerne, navnlig når der er tale om indførelse af foranstaltninger vedrørende priser og produktion (artikel 46, 58 og 61). Eurofer spillede en aktiv rolle i den periode, hvor stålindustrien var i krise (»åbenbar kriseperiode«, jf. afsnit III nedenfor).

11. Eurofer har mange kommiteer og produktudvalg, som f.eks. den såkaldte CDAS (»Comité de Direction Aciers Spéciaux«), der omfatter producenter af specialstål. Der er hyppigt blevet afholdt møder i Z Club samtidig med møderne i CDAS.

12. Fine Steels Club er en anden forening af specialstålproducenter, der blev oprettet før Eurofer, og som ikke blot omfatter EKSF-producenter men også andre europæiske producenter (svenske, finske, østrigske m.fl.). Der er også blevet afholdt møder i Z Club, når der har været møde i Fine Steels Club.

III. Stålindustrien i krise

1. Fra midten af 1970'erne til 1986 blev den europæiske stålindustri udsat for et fald i efterspørgslen, hvilket skabte problemer med alt for stort udbud, overskudskapacitet og dermed lave priser, dog med de normale prisudsving mellem de forskellige stålprodukter.

2. På grundlag af Traktatens artikel 57 vedtog Kommissionen den 1. januar 1977 den såkaldte »Simonetplan«, hvorved de enkelte virksomheder frivilligt gav Kommissionen tilsagn om at tilpasse deres leverancer til det niveau, som Kommissionen hvert kvartal ville fastsætte i sit kriseprogram.

Ifølge planen forventede Kommissionen, at virksomhederne i en sådan krisesituation ville udvise solidaritet og afpasse deres produktion og leverancer efter de vejledende mængder, og at de hver især ville give Kommissionen tilsagn derom. Når Kommissionen skulle planlægge og gennemføre disse foranstaltninger, ville den konsultere

brancheforeningerne samt arbejdstagernes, forbrugernes og aktionærernes organisationer. Kommissionen ville sikre, at de opgaver, der blev pålagt disse brancheforeninger og organisationer, medens foranstaltningerne var i kraft, var forenelig med Traktaten i almindelighed og konkurrencereglerne i særdeleshed.

3. Denne ordning viste sig utilstrækkelig til at stabilisere markedet, og i 1978 blev den første »Davignon-plan« derfor iværksat. Denne nye ordning supplerede den tidligere (frivillige tilsagn), idet den omfattede vejledende priser og mindstepriser samt beskyttelse mod produkter udefra, dvs. frivillige eksportbegrænsninger fra tredjelandes side, referencepriser på import og strengere anvendelse af EKSF's antidumpingforanstaltninger. Disse forholdsregler med hensyn til produkter udefra var i overensstemmelse med den byrdefordelingsaftale, OECD's medlemmer havde indgået i 1977.

4. Til trods for alle disse foranstaltninger blev situationen på stålmarkedet fortsat forringet, og den 31. oktober 1980 vedtog Kommissionen beslutning nr. 2794/80/EKSF [1], hvorved den erklærede, at der var tale om »åbenbar kriseperiode«, jf. Traktatens artikel 58. Ved denne beslutning indførte Kommissionen obligatoriske produktionskvoter men ikke for de produkter, der er omhandlet af nærværende beslutning. Disse foranstaltninger blev forlænget ved beslutning nr. 1831/81/EKSF [2], 1696/82/EKSF [3], 2177/93/EKSF [4], 234/84/EKSF [5] og 3485/85/EKSF [6].

5. Den kriseordning, som Kommissionen indførte, kan kort gengives således: Kommissionen fastsatte for hvert kvartal et generelt mål for fællesskabsproduktionen inden for de forskellige produktkategorier, og de enkelte virksomheder fik tildelt en obligatorisk produktionskvote for leverancer til fællesmarkedet, deres såkaldte andel af »Store I«, dvs. det fælles marked.

6. Kommissionen vedtog desuden beslutning nr. 3483/82/EKSF [7] om et såkaldt »overvågningssystem«, som gik ud på, at de enkelte virksomheder havde pligt til at give Kommissionen meddelelse om deres leverancer til de enkelte lande. Den vedtog endvidere beslutning nr. 3717/83/EKSF [8] om produktionsattester og ledsagedokumenter for de enkelte leverancer.

7. Også med hensyn til koldvalsede flade produkter af rustfrit stål mærkedes virkningerne af den generelle krise i stålindustrien. I lighed med en række andre stålprodukter blev disse produkter dog aldrig omfattet af de produktionskategorier, som ordningen i henhold til artikel 58 omfattede.

8. Ikke desto mindre holdt Kommissionens tjenestemænd en række møder med Fællesskabets producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål i perioden 1980 til 1982. Formålet var dels at vurdere situationen for disse produkter, som kun falder ind under EKSF-Traktaten, hvis de har en bredde på over 500 mm, dels at undersøge, hvorledes markedsvilkårene kunne forbedres.

IV. Den historiske baggrund (I)-1983

1. For at fuldende denne oversigt over baggrunden for aftalen i 1986, som er genstand for denne beslutning, er det nødvendigt at henvise til en aftale, der blev indgået i 1983, og visse andre bilaterale aftaler. De kontakter med Kommissionens tjenestemænd, der er omtalt ovenfor, førte ikke til konkrete resultater, men Fællesskabsproducenterne fortsatte deres indbyrdes møder.

2. En formel aftale om en frivillig ordning for begrænsning af leverancer og produktion af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål blev dog først undertegnet den 13. januar 1983. Aftalen blev undertegnet af følgende virksomheder (aftalens bilag I):

— A.L.Z. NV
— British Steel Corporation
— Ilssa-Viola SpA
— Industria Acciai Inossidabili SpA
— Krupp Stahl AG
— Peugeot-Loire SA
— Terninoss SpA
— Thyssen Edelstahlwerke AG
— Ugine-Gueugnon SA
— Usinor SA

3. Kommissionsmedlemmerne Etienne Davignon og Frans Andriessen, der havde ansvaret for henholdsvis industri- og konkurrencepolitikken, sendte den 17. januar 1983 Eurofer en skrivelse, hvori de gjorde virksomhederne og Eurofer opmærksomme på deres forpligtelser i henhold til EKSF-Traktaten. De to medlemmer af Kommissionen påpegede især, at virksomhederne, eller deres organisationer, ikke måtte benytte Kommissionens kriseforanstaltninger som påskud for at oprette karteller og indgå aftaler i strid med Traktaten, navnlig artikel 65.

4. Ved udgangen af januar 1983 fik Etienne Davignons kabinet samt visse tjenestemænd i Kommissionen forelagt en kopi af 1983-aftalen. De virksomheder, der havde undertegnet aftalen, anmodede dog ikke om godkendelse af denne i henhold til Traktatens artikel 65, stk. 2.

---

[1] EFT nr. L 291 af 31. 10. 1980, s. 1.
[2] EFT nr. L 180 af 1. 7. 1981, s. 1.
[3] EFT nr. L 191 af 1. 7. 1982, s. 1.
[4] EFT nr. L 208 af 31. 7. 1983, s. 1.
[5] EFT nr. L 29 af 1. 2. 1984, s. 1.
[6] EFT nr. L 340 af 18. 12. 1985, s. 5.
[7] EFT nr. L 370 af 29. 12. 1982, s. 1.
[8] EFT nr. L 373 af 31. 12. 1983, s. 9.

5. Eurofer svarede den 8. februar 1983 på kommissionsmedlemmernes ovennævnte skrivelse af 17. januar 1983 og meddelte i denne forbindelse, at Kommissionen altid ville blive underrettet om foreningens aktiviteter, og at det så var op til Kommissionen at tage stilling til, om disse aktiviteter var i strid med Traktaten.

6. De virksomheder, der havde undertegnet aftalen, kontaktede de svenske og finske virksomheder, Avesta og Outokumpu, i et forsøg på også at få dem til at undertegne den. Disse to virksomheder afslog EKSF-producenternes forslag, og Avesta skal ifølge EKSF-virksomhederne have udtalt, at dette ikke kunne deltage i en sådan aftale af »juridiske årsager«.

7. 1983-aftalen blev formelt bragt til ophør den 30. juni 1983 efter at have været anvendt i mindre end et halvt år.

V. Den historiske baggrund (II)-1984-1986

1. Selv om 1983-aftalen blev en fiasko og der opstod uenighed mellem producenterne, fortsatte Z Club sine normale aktiviteter.

2. På foranledning af British Steel blev der holdt møde i Düsseldorf den 27. februar 1984. British Steel foreslog, at der blev indledt et prissamarbejde, og at der dernæst blev indgået en ny mængdeaftale i lighed med 1983-aftalen.

3. I perioden 1984 til 1985 blev markedssituationen for stål forværret i Fællesskabet.

4. Til trods for at de fleste europæiske producenter led tab på flade produkter af rustfrit stål, var det i en periode vanskeligt for Z Club at nå til enighed. I Z Club blev der holdt møder med jævne mellemrum, og der blev hyppigt gjort forsøg på at hæve priserne i perioden 1984 til 1985.

5. Forværringen af markedssituationen samt vanskelighederne med at nå frem til en multilateral aftale fik i 1985 producenterne til at indgå bilaterale markedsdelingsaftaler (ved bilateral forstås »mellem to lande«).

6. Kommissionen kan godtgøre, at der blev indgået otte bilaterale aftalter i begyndelsen af 1986. Seks af disse bilaterale aftaler blev indgået mellem fællesskabsproducenter og producenter i Finland og Spanien og var kendt af de tjenestemænd i Kommissionen, der beskæftiger sig med disse lande (jf. V, nr. 12, nedenfor).

7. I henhold til disse bilaterale aftaler vedtog producenterne i hvert af de pågældende lande en maksimumsmængde, der årligt skulle eksporteres til det andet land.

8. Spanien blev medlem af De Europæiske Fællesskaber den 1. januar 1986, men akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse indeholdt en treårig overgangsordning (1986 til 1988) for stålindustrien, således at der kunne foretages en strukturomlægning, herunder en begrænsning af ståleksporten til de øvrige EF-lande. Ministerrådet skulle afgøre, hvor store mængder stålprodukter Spanien årligt kunne eksportere til det øvrige EF i denne periode.

9. Finland og Sverige var på alle relevante tidspunkter berørt af Fællesskabets eksterne stålpolitik. Siden 1978 har der årligt fundet en brevveksling sted mellem hvert af disse lande og Fællesskabet om eksportrestriktioner.

10. Fra 1978 og i henhold til tiltrædelsesakten gjaldt det samme princip for Finland, Spanien og Sverige, nemlig at den traditionelle handel skulle opretholdes. Dette betød i praksis, at landenes ståleksport til Fællesskabet skulle opretholdes på de tidligere niveauer, og at der ikke måtte ske ændringer i den regionale fordeling, produktsammensætningen eller tidsplanen (den såkaldte »tripelklausul«).

11. I 1984 og 1985 blev Acerinox, Avesta og Outokumpu udsat for, at det tog unomal lang tid at opnå importlicenser i visse medlemsstater (navnlig Tyskland, Frankrig og Italien) til trods for, at disse licenser skal udstedes automatisk ifølge GATT-reglerne. De pågældende medlemsstater klagede over, at de tre selskaber ikke overholdt tripelklausulen, som fastsat i brevvekslingen mellem EF og deres respektive regeringer.

12. Kommissiones tjenestemænd med ansvar for forbindelserne med disse lande bragte spørgsmålet op under drøftelser med de pågældende landes regeringsrepræsentanter (Finland, Spanien og Sverige). Da disse regeringer ikke havde retlige beføjelser, til at pålægge deres virksomheder formelle eksportkvoter, blev det foreslået, at virksomhederne skulle kontakte de virksomheder i EF, der havde klaget, således at problemet kunne løses som led i brevvekslingen.

13. Kommissionens tjenestemænd har aldrig foreslået, at hverken Acerinox, Avesta eller Outokumpu skulle tilslutte sig nogen multilateral aftale.

VI. Den multilaterale aftale i 1986, der er genstand for denne beslutning

1. Da Z Club holdt møde i Paris den 15. april 1986, var der udsigt til en ny formel aftale. Man manglede blot at udarbejde de tekniske detaljer.

2. Den 16. maj 1986 blev der i Düsseldorf undertegnet en aftale om frivillige leveringsbegrænsninger for koldvalsede flade produkter af rustfrit stål.

3. Aftalen havde følgende hovedindhold:

a) Produkter, der var omfattet af aftalen:

— koldvalsede flade produkter af rustfrit stål i form af bredbånd, plader udskåret af bredbånd, samt andre plader og bånd uafhængigt af bredde og tykkelse

— råmaterialer og forarbejdede produkter

— leverancer til andre valseværker

— KBR var udelukket (KBR = færdigbehandlede toldvalsede plader med en bredde på over 63" (1 600 mm) og en tykkelse på mellem 3 mm og 7 mm).

b) Markeder, der var undergivet leveringskvoter:

— Østrig
— Belgien/Luxembourg
— Danmark
— Irland
— Finland
— Frankrig
— Tyskland
— Grækenland
— Italien
— Malta
— Nederlandene
— Norge
— Portugal
— Spanien
— Sverige
— Schweiz
— Det Forenede Kongerige

Disse 17 markeder blev tilsammen betragtet som »Store C«. Markederne blev enkeltvis omtalt som »lille c«.

c) Opstilling af statistikker for Z Club og udarbejdelse af kvartalsvise overslag over efterspørgslen.

d) De enkelte Z Club-medlemmers stemmeret: 75 % af deres andel af det pågældende marked plus 25 % af deres relative stilling på det samlede marked, der var omfattet af aftalen.

e) Udarbejdelse af leveringskvoter:

— »Store C«: procentvis kvote som fastsat i nedenstående tabel:

(%)

Deltagende virksomheder	»Store C«	Leveringskvote
Belgien	6,152	
— A.L.Z.		6,152
Finland	6,072	
— Outokumpu		6,072
Frankrig	18,843	
— Ugine Gueugnon		11,430
— Usinor Châtillon		7,413
Tyskland	27,831	
— Krupp Stahl		17,887
— T.E.W.		9,944
Italien	18,671	
— I.A.I.		9,3355
— Terninoss		9,3355
Spanien	7,329	
— Acerinox		7,329
Sverige	6,820	
— Avesta		6,820
Det Forenede Kongerige	8,282	
— B.S.C.		8,232
I alt	100,000	100,000

Disse procentvise kvoter for »Store C« blev omregnet til kvartalskvoter angivet i tons på grundlag af ovennævnte overslag over efterspørgslen.

— »Lille c«: kvartalskvoterne blev fastlagt på grundlag af de respektive kvartalsoverslag over efterspørgslen samt efter følgende tabel:

Koldvalsede flade produkter af rustfrit stål tabel for »lille c« (tabel 11 af 15. maj 1986)

(tons)

	Tyskland	Belgien	Spanien	Finland	Frankrig	Italien	Det Forenede Kongerige	Sverige	I alt
Tyskland	18 009	1 424	1 102	906	2 881	1 506	1 065	1 577	28 500
Belgien/ Luxembourg	448	563	25	136	462	425	130	80	2 269
Spanien	551	271	3 515	100	391	33	36	70	4 967
Finland	176	96	87	1 454	108	6	32	268	2 207
Frankrig	956	765	501	212	8 781	903	531	159	12 808
Italien	1 410	1 249	501	522	1 954	12 622	394	408	19 060
Det Forenede Kongerige	1 106	465	73	204	1 133	339	5 158	434	8 939
Sverige	601	190	75	358	347	7	15	1 610	3 203
Nederlandene	908	484	206	452	610	523	153	409	3 744
Irland/ Danmark/ Grækenland	823	98	281	563	362	384	252	808	3 571
Østrig	516	—	30	284	155	413	—	346	1 744
Portugal	90	215	287	46	150	131	169	—	1 088
Malta	40	—	31	—	33	—	—	—	104
Norge	219	27	70	183	78	—	—	189	766
Schweiz	1 019	100	322	449	769	756	44	234	3 693
	26 902	5 947	7 085	5 869	18 214	18 048	8 006	6 592	96 663

f) Andelene for »lille c« blev korrigeret, såfremt der forelå bilaterale aftaler om mængderne.

g) Gennemførelse af et avanceret system til udligning, overførsel, udveksling og køb af kvoter.

h) Indførelse af et bødesystem :

— i første kvartal af aftalens løbetid ville der blive pålagt en bøde på 125 ECU pr. ton ved levering til hvert »lille c«-marked, såfremt leverancerne oversteg de aftalte kvoter med 3 % eller 40 tons pr. kvartal (5 % eller 65 tons pr. kvartal for A.L.Z.), idet bøderne dog blev fastsat på grundlag af den største af disse mængder. I tilfælde af for store leverancer til »Store C« ville der blive pålagt en bøde på 125 ECU pr. ton

— fra andet kvartal ville bøderne blive forhøjet til 250 ECU pr. ton.

— der blev fastlagt en bøde på 250 ECU pr. ton for leverancer, som ikke var angivet.

i) Forpligtelse til at stille sikkerhed i form af solaveksler eller bankgarantier.

j) Med hensyn til prisfastsættelse indeholdt aftalen følgende :

»Såfremt denne aftale anvendes effektivt, skulle det efterhånden blive muligt at stabilisere prisen på »Store C«-markedet. Beslutninger herom vil blive truffet af medlemmer af Sendzimir Club under deres periodiske møder, og det betragtes som væsentligt, at disse beslutninger efterkommes.«

I praksis nedsatte medlemmerne en priskomité til dette formål.

k) Aftalen skulle administreres af Z Club's sekretariat »i nært samarbejde« med Eurofer. Der blev ligeledes oprettet en komité, der skulle foretage markedsprognoser, samt en voldgiftskomité.

l) Aftalen skulle gælde i 12 måneder, nemlig fjerde kvartal 1986 (overgangsperiode) og de første tre kvartaler 1987.

4. Aftalen blev undertegnet af følgende virksomheder :

A.L.Z. NV
Outokumpu OY
Usinor Châtillon SA
British Steel Corporation
Industria Acciai Inox SpA
Krupp Stahl AG
Terninoss-Acciai Inossidabili SpA
Acerinox SA
Avesta AB
Thyssen Edelstahlwerke AG
Ugine-Gueugnon SA

5. På det følgende møde i Z Club i Paris den 3. juli 1986 begyndte man at anvende aftalen, idet man kontrollerede, at der var stillet sikkerhed, drøftede de »små c'er« og aftalte priser (aftale om mindstepriser, der skulle gælde fra den 1. januar 1987).

6. Den 21. oktober 1986 holdt Z Club's ekspertkomité møde i Bruxelles for at fastlægge, hvilken beregningsmetode der skulle anvendes for fjerde kvartal 1986 og første kvartal 1987, hvorledes koldvalset materiale skulle defineres, hvorledes indirekte leverancer skulle beregnes, samt andre tekniske spørgsmål.

7. Da aftalen trådte i kraft den 1. oktober 1986 gennemførte alle medlemmer en prisforhøjelse, og der blev bebudet en yderligere forhøjelse pr. 1. januar 1987.

8. De pågældende virksomheder havde ikke anmodet Kommissionen om godkendelse af aftalen i henhold til Traktatens artikel 65, stk. 2.

9. Virksomhederne har anført, at Eurofer's repræsentanter forelagde det kommissionsmedlem, der har ansvar for industrien, og en række tjenestemænd i Direktoratet for Stål (GD III) et eksemplar af 1986-aftalen.

Dette er ikke blevet bekræftet (jf. nr. 10 og 14 nedenfor).

10. En repræsentant for Eurofer forsøgte i juni 1986 at aflevere en kopi af aftalen til en højtstående tjenestemand i Direktoratet for Stål, som dog nægtede at tage imod den og advarede om, at Kommissionen ikke kan tillade, at producenter indgår aftaler, der er i strid med artikel 65.

11. Sir Robert Scholey, formand for British Steel (og på daværende tidspunkt formand for Eurofer), sendte den 29. maj 1986 næstformand i Kommissionen, Karl Heinz Narjes, en skrivelse, hvori han anførte : »De vil erindre, at jeg på vort møde i Düsseldorf for nylig meddelte, at der er indgået en aftale mellem producenter af rustfrit stål«.

12. Karl Heinz Narjes svarede ved telex af 17. juni 1986 uden at henvise til aftalen : »... ved udgangen af 1984 blev det foreslået producenterne, at de *sammen med Kommissionen* undersøgte, hvorledes problemerne inden for denne sektor kunne løses.« (Her understreget).

13. Den 15. oktober 1986 sendte Sir Robert Scholey næstformand, Karl Heinz Narjes, endnu en skrivelse med følgende ordlyd : »Tidligere på året gav jeg Dem en kopi af aftalen ...«

14. Karl Heinz Narjes svarede den 5. januar 1987 :

»... Jeg kan ikke erindre, at jeg fra Dem har modtaget en kopi af en aftale om rustfrit stål. De kommer ikke nærmere ind på den pågældende aftale i Deres skrivelse, men jeg skal gøre Dem opmærksom på, *at Kommissionen ikke kan tillade aftaler* mellem virksomheder *i strid med principperne i Paris-Traktatens artikel 65* ...« (Her understreget)

15. British Steel anfører, at de aldrig sendte denne skrivelse videre til de øvrige medlemmer af Z Club, fordi den var stilet til Sir Robert Scholey i hans egenskab af formand for British Steel og ikke i hans egenskab af formand for Eurofer.

Desuden anfører British Steel, at næstformand, Karl Heinz Narjes, havde skrevet »fortroligt« på skrivelsen, og at man derfor ønskede at bevare den fortroligt.

16. British Steel har endvidere fremført, at virksomheden som følge af denne skrivelse forelagde Z Club spørgsmålet om, hvorvidt aftalen var lovlig. Formanden for Z Club fik af medlemmerne mandat til at undersøge dette spørgsmål ved henvendelse til Kommissionen.

17. De virksomheder, som denne procedure vedrører, har ikke fremlagt nogen beviser på, at aftalen har været genstand for nogen henvendelse til Kommissionen.

VII. Forlængelse af 1986-aftalen

1. Den 16. maj 1987 vedtog de virksomheder, der havde undertegnet 1986-aftalen (jf. VI, nr. 4), at forlænge aftalen indtil den 30. september 1989, for A.L.Z.'s vedkommende dog kun for perioden indtil den 31. december 1988.

2. Medlemmerne af Z Club hævder, at de afleverede en kopi af aftalen om forlængelse til nogle tjenestemænd i Direktoratet for Stål i GD III. Det har ikke været muligt at få dette bekræftet. De nævnte det ikke over for den tjenestemand, der er omtalt i VI nr. 10, ovenfor, og som nægtede at acceptere 1986-aftalen samtidig med, at han advarede repræsentanten for Eurofer om konsekvenserne af en sådan aftale.

3. Markedssituationen for koldvalsede flade produkter af rustfrit stål blev betydelig forbedret i 1987. I en rapport om specialstål af 6. november 1987 anførte Eurofer følgende : »Den kraftige efterspørgsel efter koldvalset materiale bidrager til, at Z Club, der administreres af Eurofer, kan fungere tilfredsstillende.

Prognoserne for første halvår 1988 viser ingen tegn på afmatning i den forventede efterspørgsel i forhold til det opsving, man kunne konstatere i 1987.«

4. Denne rapport fra Eurofer bekræfter ligeledes, at Z Club har ført en samordnet prispolitik :

»De prisstigninger der var vedtaget for fjerde kvartal 1987, er stort set blevet gennemført. Alle medlemmerne af Sendzimir Club meddeler nu, at markedet har reageret tilfredsstillende på den prisstigning på 7 % på austenitisk stål og 5 % for ferritisk stål, der blev vedtaget for leverancerne for første kvartal 1988«.

»Dette gode resultat skyldes hovedsagelig en forbedring af samordningen og direkte kontakter mellem medlemmerne af priskomitéen.«

»Yderligere prisstigninger vil være nødvendige for at opveje stigningen for legeringsstoffer, og medlemmerne af Z Club påtænker derfor at forhøje deres priser med yderligere 4 til 5 % pr. 1. april 1988«.

5. Den 16. september 1987 holdt Z Club møde i Milano med deltagelse af repræsentanter for samtlige aftaleparter samt to Eurofer-repræsentanter. De vigtigste spørgsmål på dagsordenen var:

— tildeling af »Store C«- og »lille c«-kvoter for fjerde kvartal 1987 og for de første tre kvartaler 1988

— drøftelse af de bilaterale aftaler: de italienske, svenske, finske og belgiske repræsentanter meddelte, at de ikke agtede at indgå bilaterale aftaler, medens de tyske repræsentanter ønskede at indgå bilaterale aftaler med British Steel og Acerinox. Acerinox ønskede at udvide sine bilaterale aftaler med British Steel og de tyske producenter, og de britiske repræsentanter ønskede at ændre deres aftale med Acerinox og de tyske producenter, samt indgå nye med Avesta

— en rapport fra Eurofer om gennemførelse af aftalen samt følgende tabel over bøder.

Bøder for 4. kvartal 1986 og 1. kvartal 1987 — angivet i nationale valutaer

	Franske francs (ffr.)	Pesetas (pta.)	Svenske kroner (skr.)
Acerinox	60 007	—	101 352
A.L.Z.	14 340	104 517	23 415
Avesta	8 155	115 853	—
BSC	12 862	140 694	57 696
IAI	10 482	158 593	20 788
Krupp Stahl	24 958	303 870	52 145
Outokumpu	8 537	103 148	16 694
T.E.W	13 213	168 921	27 923
Terninoss	12 721	158 594	21 906
Ugine	6 105 (*)	320 100	63 778
I alt	171 380	1 574 290	385 697

»*Bemærkninger*

— Disse beløb omfatter ikke supplerende renter af deponerede beløb.
— Beløbene i svenske kroner spærres indtil den 31. december 1987.
— Den faktiske fordeling mellem de franske, spanske og svenske virksomheder vil blive foretaget på grundlag af nettobeløbene.
— (*) 6 105 ffr. = bøde, der skal betales af Ugine Gueugnon til Usinor Châtillon for 4. kvartal 1986; denne bøde annulleres.«

6. Z Club holdt et nyt møde den 3. november 1987 i Düsseldorf for at drøfte anvendelsen af aftalen i 2. og 3. kvartal 1987 og for at beregne kvoterne for 1. og 2. kvartal 1988.

7. De to tyske producenter, Thyssen og Krupp, samt Acerinox og British Steel anvendte bilaterale aftaler i 3. kvartal 1987 som det fremgik af Eurofers skrivelse af 17. juli 1987 til Z Club's medlemmer.

8. Z Club fortsatte i 1988 med at holde møde med jævne mellemrum. På mødet i Bruxelles den 3. februar 1988 drøftede Z Club's medlemmer således de overskydende leverancer i 3. kvartal 1987. British Steel anmodede om anvendelse af voldgiftsproceduren, fordi virksomheden havde fået pålagt en bøde for at have leveret for store mængder til en kunde, »der ellers ville have manglet materialer og derfor kunne have *klaget til Bruxelles*«. (Her understreget).

9. På dette møde blev der fastsat kvoter for 2. kvartal 1988, og udvekslingen af kvoter for 4. kvartal 1987, som sekretariatet havde beregnet, blev bekræftet. Formanden meddelte Z Club, at der var opkrævet i alt 300 000 ECU i bøder.

10. Kommissionen blev i 1987 gjort opmærksom på klager fra kunderne, dels gennem artikler i den britiske presse, dels af den portugisiske regering, som i august 1987 sendte Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence en klage, som den havde modtaget fra en forbrugersammenslutning.

11. Da Kommissionens tjenestemænd den 28. og 29. april 1988 gennemførte kontrolundersøgelser hos de syv EKSF-producenter i henhold til Traktatens artikel 47, var 1986-aftalen stadig i kraft.

12. Efter at alle de i II, nr 4 og 5, nævnte virksomheder i oktober 1988 havde modtaget Kommissionens meddelelse af klagepunkter, sendte formanden for Sendzimir Club den 24. oktober 1988 det kommissionsmedlem, der havde ansvar for konkurrencepolitikken, en skrivelse med følgende ordlyd:

»På anmodning af alle de virksomheder, der har undertegnet aftalen af 16. maj 1986, skal jeg herved formelt meddele Dem, at parterne har bragt aftalen til ophør på baggrund af Kommissionens holdning i denne sag, således som den fremgår af meddelelsen af klagepunkter«.

B. RETLIG VURDERING

VIII. Artikel 65, stk. 1

1. I EKSF-Traktatens artikel 65, stk. 1, er det fastsat, at alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for virksomheders organisationer og alle former for samordnet praksis, som har til formål direkte eller indirekte at hindre, begrænse eller fordreje den normale konkurrence på det fælles marked, er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

a) fastsættelse eller bestemmelse af priser

b) begrænsning af eller kontrol med produktion, teknisk udvikling eller investeringer

c) opdeling af markeder, produkter, aftagere eller forsyningskilder.

2. De europæiske producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål, der er nævnt i del A, II, nr. 4 og 5, dvs.:

Acerionox SA, A.L.Z. British Steel plc., Krupp Stahl AG, Terni Acciai Speciali SpA, Thyssen Edelstahlwerke AG, Ugine Aciers de Châtillon et Gueugnon, Outokompu OY, Avesta AB

har, som det fremgår af oplysningerne i afsnit VI og VII, været involveret i aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, der er forbudt i henhold til artikel 65, stk. 1. Der er navnlig grund til at fremhæve følgende:

a) Alle de i del A, II, nr. 4 og 5, nævnte virksomheder undertegnede i maj 1986 en aftale for fjerde kvartal 1986 og de første tre kvartaler 1987. I marts 1987 forlængede de samme virksomheder aftalen indtil den 30. september 1989 (A. L. Z. dog kun indtil den 31. december 1988). Denne aftale, der blev anvendt fra oktober 1986 til april 1988, hindrede, begrænsede og fordrejede den normale konkurrence på det fælles marked, idet den medførte kontrol med produktionen, opdeling, af markeder og aftagere og dannede grundlag for samordnet praksis med hensyn til priserne.

et fremhæve trådt undtagelsesvis

b) Alle de i del A, II, nr. 4 og 5 nævnte virksomheder var i perioden oktober 1986 til april 1988 involveret i samordnet praksis med hensyn til priserne, hvilket havde en tendens til at fordreje den normale konkurrence.

3. 1986-aftalen var undertegnet af næsten alle producenter af koldvalsede flade produkter af rustfrit stål, som sælger inden for Fællesskabet, og fandt anvendelse på både produktionskvoter og priser, og den havde derfor uvægerligt en mærkbar indvirkning på markedsvilkårene i Fællesskabet. 1986-aftalen bidrog uden tvivl til de betydelige prisstigninger, der fandt sted i perioden 1986 til 1988.

4. Flere virksomheder hævdede, at artikel 65 på en vis måde var trådt ud af kraft, på grund af krisen inden for stålindustrien, og at den først ville træde i kraft igen på Kommissionens foranledning. Dette argument er ikke holdbart på nogen måde. Kommissionen har ikke på noget tidspunkt under krisen så meget som antydet, at artikel 65 skulle være sat ud af kraft. Dette ville være uforeneligt med det fælles marked, som omhandlet i Traktatens artikel 4. Artikel 65 udgør en del af Traktaten og kan ikke tilsidesættes eller gøres uanvendelig, medmindre Kommissionen tillader aftaler i henhold til artikel 65, stk. 2.

5. Artikel 58 i Traktaten, ifølge hvilken der kan indføres et kvotasystem for produktionen i en åbenbar kriseperiode, og artikel 61 i Traktaten, der giver Kommissionen mulighed for at fastsætte priserne, begrænser på ingen måde anvendelsen af artikel 65 ud over de foranstaltninger, der er fastsat i kvota- og prisordninger. Det er kun Kommissionen selv, der midlertidigt og undtagelsesvis kan anspore virksomhederne eller give dem formel tilladelse til at indgå særlige stålaftaler som led i et kvotasystem for produktionen og med henbik på at løse problemerne under en åbenbar kriseperiode. Virksomhederne kan kun indgå aftaler, som ellers ville være i strid med artikel 65, i det omfang Kommissionen udtrykkeligt har godkendt sådanne aftaler.

6. Undtagelser fra grundlæggende traktatbestemmelser skal altid fortolkes snævert, jf. Domstolens dom i sag 154/78, Valsabbia, Sml. 1980, side 907, præmis 84. Der er ikke noget faktisk eller retligt grundlag for at hævde, at Kommissionens opfordringer til virksomhederne til *ensidigt* at begrænse produktionen eller hæve priserne og til at give *Kommissionen* tilsagn med hensyn til mængderne af almindeligt stål, var ensbetydende med, at virksomhederne i de efterfølgende år, hvor det drejede sig om rustfrit stål, med rette kunne kræve, at Kommissionen på en eller anden måde greb ind, for at artikel 65 på ny kunne træde i kraft.

7. Det berører ikke denne konklusion, at der henvises til begrænsede indgreb i artikel 5 og til indirekte virkemidler i artikel 57. Disse artikler danner grundlag for Kommissionens beføjelser; de giver ikke virksomhederne »carte blanche« til at tilsidesætte de klare bestemmelser i artikel 65, der gælder specielt for aftaler mellem virksomheder, og de giver heller ikke virksomhederne mulighed for at samarbejde med hinanden i stedet for at samarbejde med Kommissionen. Konklusionen berøres heller ikke af henvisningerne til Domstolens retspraksis, der viser, at Kommissionen, hvis den finder det nødvendigt, kan prioritere andre mål end konkurrencen. Kommissionen kan således omprioritere de forskellige mål, men det giver ikke virksomhederne mulighed for at indgå restriktive aftaler udelukkende med den begrundelse af de fremmer mål, som Kommissionen tidligere eller under andre forhold har prioriteret højt.

8. Hvis der kunne have hersket tvivl herom, ville denne tvivl være blevet udelukket af kommissionsmedlemmerne, Frans Andriessen og Etienne Davignon, da de ved skrivelse af 17. januar 1983 meddelte, at Kommissionen ikke ville tillade aftaler i strid med artikel 65 (jf. IV, nr. 3).

9. Formanden for Eurofer opfordrede den 8. februar 1983 Kommissionen til at være opmærksom på eventuelle overtrædelser, men det er ikke berettiget eller gyldigt på denne måde at overdrage Kommissionen det ansvar, som til enhver til påhviler virksomhederne, nemlig at anmelde deres aftaler og om nødvendigt anmode om, at disse aftaler godkendes for at sikre, at virksomhedernes handlinger er lovlige (jf. IV, nr. 5).

10. Der blev også fremsat det argument, at artikel 65 ikke fandt anvendelse, fordi der ikke var tale om »normal« konkurrence. Dette argument er ikke holdbart. Ordet »normal« i artikel 65 betyder »konkurrence, som ikke påvirkes af restriktive aftaler«. Selv om der skulle ligge mere i dette udtryk, tilkommer det Kommissionen at afgøre, hvornår unormale forhold gør det berettiget at anvende restriktive aftaler, men virksomhederne kan ikke handle, som om det overhovedet ikke var nødvendigt for dem at overholde artikel 65. Det tilkommer ligeledes Kommissionen og ikke virksomhederne at afgøre, hvilke foranstaltninger der eventuelt skal gennemføres fra tid til anden for at genetablere tilfredsstillende økonomiske forhold i den pågældende industri. Der er intet i artikel 65, der tyder på, at artiklen ikke finder anvendelse under »unormale« forhold. Hvis man accepterede en sådan fortolkning, ville det kunne medføre, at artikel 65 ikke fandt anvendelse, når det var mest påkrævet. At der ydes støtte til stålvirksomhederne, eller at der blev anvendt en kvotaordning for almindeligt stål, er bestemt ikke ensbetydende med, at artikel 65 ikke fandt anvendelse. I 1986 begyndte Kommissionen at lempe de strenge kriseforanstaltninger og liberalisere ordningen. Det var derfor særlig utilstedeligt, at virksomhederne indgik aftaler med det modsatte formål.

11. Der blev fremsat flere argumenter vedrørende princippet, den berettigede forventning. Men det fællesskabsretlige princip, der beskytter den berettigede forventning, kan ikke anses for relevant, (i) når de pågældende virksomheder ikke fulgte den procedure, der er den eneste normale og korrekte, når virksomheder, der handler i god tro, vil undgå at få pålagt bøder, dvs. korrekt anmeldelse af deres aftaler og en anmodning om deres godkendelse, (ii) når ingen i Kommissionen har erklæret at de pågældende aftaler var i overensstemmelse med konkurrenceretten, og (iii) når der ikke med tilbagevirkende kraft er vedtaget foranstaltninger eller foretaget ændringer i politikken inden for det pågældende område; de relevante konkurrenceregler er ikke blevet ændret og var klart anført i Traktatens artikel 65, der har været i kraft siden 1953.

12. Selv om nogle af Kommissionens tjenestemænd havde kendskab til aftalen, som fremført af virksomhederne, gør dette ikke aftalen lovlig; hertil kræves, at Kommissionen vedtager en beslutning på grundlag af en korrekt formel anmodning om godkendelse. Virksomhederne forblev ansvarlige for deres egne handlinger og for at sikre sig korrekt, at der blev truffet forholdsregler for at beskytte virksomhederne mod bødepålæg, hvis der var risiko for bøder, hvilket der klart var. Hensigten med denne beslutning er at forhindre en gentagelse af denne ikke-konkurrencemæssige adfærd og klart tilkendegive, at Kommissionen ikke i fremtiden vil tolerere en sådan fremgangsmåde. Selskabernes argument er derfor kun relevant i forbindelse med spørgsmålet om bøder (jf. afsnit X nedenfor).

13. De virksomheder, der er genstand for denne beslutning, har fremført, at 1986-aftalen bør betragtes som en frivillig eller indirekte foranstaltning efter artikel 57; men de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 57, træffes af Kommissionen, og denne artikel nævner ikke aftaler mellem virksomhederne. Der er en fundamental forskel mellem, på den ene side aftaler, som virksomhederne indgår efter at have konsulteret Kommissionen, og som fortrinsvis tager sigte på at gøre Kommissionens foranstaltninger mere effektive og lettere at overvåge, og på den anden side aftaler, som virksomhederne indgår på eget initiativ uden at konsultere Kommissionen (der blot blev underrettet uformelt om aftalerne), og som ikke tager sigte på at underbygge de eksisterende begrænsninger, men på at skabe nye begrænsninger med yderligere økonomiske virkninger. 1986-aftalen havde ikke til formål at få eksisterende begrænsninger til at fungere bedre (hvilket ville

have fået minimale økonomiske virkninger), men at skabe de økonomiske resultater, virksomhederne ønskede, og som de øvrige foranstaltninger ikke havde medført.

14. Kommissionen blev ikke konsulteret vedrørende 1986-aftalen, og ingen af Kommissionens tjenestemænd deltog i møder, hvor denne aftale blev udarbejdet. Ingen af Kommissionens tjenestemænd har på nogen måde antydet, at 1986-aftalen kunne indgå i foranstaltningerne i henhold til artikel 58.

IX. Artikel 65, stk. 2

I henhold til artikel 65, stk. 2, tillader Kommissionen aftaler om specialisering eller om fælles indkøb eller salg, eller aftaler, som efter deres natur og virkninger er fuldstændigt analoge hermed, hvis de opfylder bestemte betingelser. I det foreliggende tilfælde kunne de aftaler og den samordnede praksis, der er beskrevet i denne beslutning, aldrig være kommet i betragtning. De falder ikke ind under de aftaletyper, der kan tillades. De tog tværtimod sigte på at beskytte hjemmemarkeder, at opdele markeder og at fastsætte priser, dvs. aktiviteter, som er uforenelige med Fællesskabets grundprincipper. Artikel 46 kunne ikke gøre artikel 65, stk. 2, uanvendelig, fordi Kommissionen, allerede da »Simonet-planen« blev påbegyndt, gjorde det klart, at alle disse kriseforanstaltninger skulle være forenelige med EKSF-Traktaten og navnlig konkurrencereglerne (jf. III, nr. 2 ovenfor).

X. Artikel 65, stk. 5

1. Ved artikel 65, stk. 5, er det fastsat, at virksomheder, som har indgået en aftale, der uden videre er ugyldig, eller som ved at benytte voldgift, konventionalbøder, boykot eller ethvert andet middel har anvendt eller forsøgt at anvende en sådan ugyldig aftale eller vedtagelse, eller som anvender fremgangsmåder, der strider mod bestemmelserne i artikel 65, stk. 1, kan ikendes bøder eller tvangsbøder af Kommissionen.

2. Kommissionen kan ikende bøder eller tvangsbøder, der højst må være lig med det dobbelte af omsætningen for de produkter, som omfattes af den aftale, vedtagelse eller fremgangsmåde, der strider mod artikel 65, stk. 1. Når formålet har været at begrænse produktionen, den tekniske udvikling eller investeringerne, kan ovennævnte maksimum dog i tilfælde af bøder sættes op til 10 % af de pågældende virksomheders årsomsætning og i tilfælde af tvangsbøder sættes op til 20 % af den daglige omsætning.

3. Virksomhederne var klar over, og var også af Kommissionen blevet erindret om, at der skelnes mellem (i) de enkelte virksomheders ensidige frivillige beslutninger om at forhøje priserne eller nedsætte produktionen, som de giver Kommissionen meddelelse om, og (ii) beslutninger, som virksomhederne meddeler hinanden på gensidigt grundlag. At Kommissionen har ansporet virksomhederne til at vedtage den første type beslutninger, ændrer ikke det forhold, at beslutninger af sidstnævnte art er ulovlige, medmindre de formelt anmeldes til Kommissionen og godkendes af denne, dersom dette er muligt.

4. Ingen af virksomhederne har på noget tidspunkt anmodet om at få aftalen godkendt. Kun en udtrykkelig anmodning kunne have beskyttet virksomhederne mod bøde. Den omstændighed, at der ikke er indgivet nogen anmodning, viser klart, at virksomhederne ikke handlede i god tro.

5. Selv om virksomhederne havde indgivet en sådan anmodning, kunne aftalerne ikke være blevet tilladt i henhold til artikel 65, og Kommissionen ville derfor stadig have været berettiget til at vedtage denne beslutning, hvorved aftalen erklæres ulovlig. Virksomhederne inden for Fællesskabet havde årelang erfaring med den retlige kontrol i henhold til fællesskabsretten og var velunderretede om Fællesskabets konkurrenceret.

6. Virksomheder kan ikke undgå bøder ved uformelt at underrette tjenestemænd om aftaler, som ikke er forenelige med disse regler.

7. Aftalen vedrørte koldvalsede flade produkter af rustfrit stål, som ikke var undergivet nogen fællesskabskvoter. Ingen fællesskabsordning har nogensinde tilladt en aftale af denne art for rustfrit stål, og det må virksomhederne have vidst.

8. Det forhold, at konkurrencen er blevet begrænset af Fællesskabets indgreb i forskellige henseender, giver ikke virksomhederne ret til at begrænse den yderligere eller på andre områder; det er nemlig særlig vigtigt under sådanne omstændigheder, at ligevægten mellem hensynet til konkurrencen og andre hensynet til konkurrencen og andre hensyn ikke ændres, når denne ligevægt er fastlagt af Fællesskabets institutioner. Koldvalsede produkter af rustfrit stål var ikke undergivet Fællesskabets produktionskvotaordning, og virksomhederne havde ikke ret til at indføre deres egen ordning gennem restriktive aftaler.

9. Aftalerne var ikke knyttet til omstruktureringen af stålindustrien. De indeholdt ingen bestemmelser om kapacitetsnedskæringer.

10. Med hensyn til bødens størrelse må der skelnes mellem virksomhederne i Fællesskabet, de to nordiske virksomheder og Acerinox, der befinder sig i en særlig situation. Samtlige virksomheder handlede forsætligt eller i hvert fald uagtsomt, og de vidste, at de begrænsede konkurrencen.

11. Når der skal tages stilling til, om *virksomhederne i Fællesskabet* (Acerinox behandles dog særskilt nedenfor) skal pålægges bøder og i så fald af hvilken størrelsesorden, er følgende punkter af væsentlig betydning:

a) Virksomhederne havde været vant til, at der gjaldt en fællesskabsordning for andre stålprodukter, og i denne forbindelse var de af Kommissionen blevet anmodet om at indgå aftaler for at stabilisere udbuddet og priserne.

b) Virksomhederne underrettede visse af Kommissionens tjenestemænd uden nogensinde at anmode om, at aftalen blev tilladt i henhold til Traktatens artikel 65, stk. 2.

c) Ifølge det materiale, Kommissionen er i besiddelse af, fremgår det, at 1986-aftalen blev indgået af virksomhederne på eget initiativ og uden på nogen måde at være opfordret eller presset dertil af tjenestemænd i Kommissionen, og denne aftale indgik ikke som led i nogen kriseforanstaltninger vedtaget af Kommissionen.

d) Ved denne beslutning pålægges virksomhederne udelukkende bøder for 1986-aftalen. På grund af ovenstående er det klart, at det ikke under disse omstændigheder ville være korrekt at pålægge virksomhederne så store bøder, som det ellers ville have været rimeligt. I betragtning af, at der måske foreligger en misforståelse med hensyn til virkningerne af artikel 65, og at der er blevet anvendt foranstaltninger i en »åbenbar kriseperiode« for flere andre kategorier af stålprodukter på forskellige tidspunkter, bør de bøder, der pålægges fællesskabsproducenterne i dette særlige tilfælde, nedsættes stærkt i forhold til størrelsen af de beløb, der normalt ville blive fastsat.

12. Hvad de *nordiske virksomheder Avesta og Outokumpu* angår, skal det især påpeges, at de ikke ved brevvekslingen blev opfordret eller bemyndiget til at indgå i nogen karteller, eller blev fritaget for Fællesskabets konkurrenceret (en sådan fritagelse ville heller ikke have været gyldig). Det er undertiden unødvendigt at tvangsfuldbyrde konkurrenceretten, når der foreligger en handelspolitisk aftale, men det kræver en klar og formel aftale indgået af Kommissionen at forhindre Kommissionen deri, og selv i et sådant tilfælde kan Kommissionen kun undlade det i begrænset omfang; selv Rådet kan ikke tilsidesætte Traktatens bestemmelser. Konkurrencereglerne skaber private rettigheder, som Kommissionen ikke kan tilsidesætte; den kan heller ikke fritage virksomhederne for deres forpligtelse til at efterkomme konkurrencereglerne. Frihandelsaftalerne med EFTA-landene gør det klart, at Kommissionen har ret til at anvende Fællesskabets konkurrenceret, og brevvekslingen kan ikke fortolkes derhen, at den fjerner denne ret. Virksomheder i ikke-medlemsstater, der under omstændigheder som dem, der foreligger i denne sag, handler efter de forskrifter, de modtager fra Kommissionen eller deres egne nationale myndigheder, må ikke gå ud over disse forskrifter. Avesta og Outokumpu blev aldrig instrueret om at underskrive 1986-aftalen. Der må dog tages hensyn til følgende omstændigheder:

a) Avestas og Outokumpus muligheder for frit at sælge af Fællesskabet til de priser og i de mængder, de ønskede, blev klart begrænset ved brevvekslingen mellem Fællesskabet og henholdsvis Sverige og Finland. Kommissionen havde efter instrukser fra Rådet lagt pres på de svenske og finske myndigheder, som igen lagde pres på de to virksomheder for at få dem til at begrænse eksporten til Fællesskabet væsentligt, dvs. til de samme mængder som tidligere år. Generaldirektoratet for Forbindelser med Tredjelande, der var ansvarlig for administration af brevvekslingen, opfordrede derfor indirekte de nordiske virksomheder til at indgå visse bilaterale aftaler med virksomheder i Fællesskabet.

I visse henseender handlede disse virksomheder derfor som foreslået af myndighederne i deres respektive lande. Virksomhederne kunne have meddelt aftalerne til Kommissionen, hvilket ville have været tilrådeligt.

b) Avesta og Outokumpu var velfungerende virksomheder i 1986 og de efterfølgende år. Aftalen, som medførte en mængdemæssig begrænsning af deres eksport, var i strid med deres interesser, og virksomhederne ville ikke have indgået disse aftaler, hvis ikke de var blevet presset dertil. Ved ikke at underrette Generaldirektoratet for Konkurrence handlede de utvivlsomt i strid med deres egne interesser.

c) De to nordiske virksomheder kan have misforstået, hvilke virkninger artikel 65 havde for 1986-aftalen, især fordi de hos deres EKSF-partnere havde søgt og modtaget forsikringer om, at der ikke var nogen problemer i denne forbindelse.

13. Protokol nr. 10 til akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse indeholder ingen opfordring eller bemyndigelse til *Acerinox* eller andre spanske virksomheder til at tilslutte sig karteller og fritager dem heller ikke for Fællesskabets konkurrenceret (en sådan fritagelse ville have været ugyldig). Følgende punkter må dog tages i betragtning:

a) Acerinox' muligheder for frit at sælge de ønskede mængder i Fællesskabet blev klart indskrænket ved de kvantitative eksportbegrænsninger, virksomheden fik pålagt i overgangsperioden (1986 til 1988). For at gennemføre artikel 52 og protokol nr. 10 til tiltrædelsesakten fordelte de spanske myndigheder den årlige eksportmængde mellem de forskellige spanske producenter på grundlag af det traditionelle handelsmønster mellem Spanien og de øvrige medlemsstater. Acerinox handlede derfor, i hvert fald i visse henseender, som de spanske myndigheder havde foreslået for at overholde bestemmelserne i protokol nr. 10 til tiltrædelsesakten.

b) Acerinox var i 1986 en velfungerende virksomhed og udvidede sin produktionskapacitet for de produkter, denne beslutning vedrører. Begrænsningerne i virksomhedens eksport var derfor i strid med dens interesser, og den ville ikke have accepteret dem, hvis ikke den havde været presset dertil. Ved ikke at underrette Generaldirektoratet for Konkurrence handlede den utvivlsomt i strid med sine egne interesser.

c) Acerinox kan have misforstået, hvilke virkninger artikel 65 havde for 1986-aftalen, især da også virksomheden søgte og modtog forsikringer fra sine fællesskabspartnere om, at der ikke var nogen problemer i denne forbindelse.

14. Af de i afsnit X, nr. 12 og 13 nævnte årsager bør de to nordiske virksomheder Avesta og Outokumpu samt den spanske virksomhed Acerinox ikke pålægges bøder —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Virksomhederne Acerinox SA, A.L.Z. NV, British Steel plc., Krupp Stahl AG, Terni Acciai Speciali SpA, Thyssen Edelstahlwerke AG, Ugine Aciers de Châtillon et Gueugnon, Outokumpu OY og Avesta AB overtrådte i 1986, 1987 og 1988 (fra januar til april) EKSF-Traktatens artikel 65, stk. 1, ved at indgå pris- og kvotaaftalen af 15. april 1986, der hindrede, begrænsede og fordrejede den normale konkurrence på det fælles marked, idet den bestod i kontrol med produktion samt opdeling af markeder og aftagere.

Artikel 2

For de i artikel 1 omhandlede overtrædelser pålægges følgende bøder:

A.L.Z. NV	25 000 ECU
British Steel plc.	50 000 ECU
Krupp Stahl AG	100 000 ECU
Terni Acciai Especiai SpA	100 000 ECU
Thyssen Edelstahlwerke AG	50 000 ECU
Ugine Aciers de Châtillon et Gueugnon	100 000 ECU

Artikel 3

De ved artikel 2 pålagte bøder indbetales senest tre måneder efter datoen for meddelelsen af denne beslutning på følgende bankkonti:

Adresse	Kontonr. for	
	National valuta	ECU
Tyskland Dresdner Bank AG (BLZ 300 800 00) D-4000 Düsseldorf	2 114 628	2 114 628 00
Belgien Générale de Banque SA B-1000 Bruxelles	210 0000107 62	210 0000107 62
Frankrig Société Générale #CO188,2,2# Agence centrale F-75794 Paris Cedex 16	30003-03010-00067030000	30003-03010-00077001001/73
Italien Banca Commerciale Italiana I-20121 Milano Banco di Napoli Filiale di Brescia	961794/02/89 55/10	961294/49/56
Det Forenede Kongerige Lloyds Bank Uk-London SE1 2HA Barclays Bank Int. Ltd Uk-London SW1X 7LW	50350974	59010501

Efter udløbet af denne periode påløber der automatisk renter efter den sats, som den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde anvendte for sine ecu-transaktioner den første arbejdsdag i den måned, hvor denne beslutning blev vedtaget, plus 3,5 procentpoints, dvs. 13,75 %.

Såfremt bøden indbetales i national valuta i den medlemsstat, hvor den angivne indbetalingsbank er beliggende, anvendes den valutakurs, der var gældende dagen før betalingen.

Artikel 4

De i artikel 1 nævnte virksomheder bringer omgående de i samme artikel omhandlede overtrædelser til ophør, såfremt de ikke allerede har gjort det. Med henblik herpå undlader de pågældende virksomheder at gentage eller fortsætte nogen af de handlinger eller den adfærd, der er omhandlet i artikel 1, eller at træffe foranstaltninger med tilsvarende virkning.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til:

a) Acerinox SA
Dr. Fleming 51
E-28036 Madrid

b) A.L.Z. NV
Klein Langerlo
B-3600 Genk

c) British Steel plc.
9, Albert Embankment
UK-London SE1 7SN

d) Krupp Stahl AG
Alleestraße 165
D-4630 Bochum

e) Terni Acciai Speciali SpA
Viale B. Brin 218
I-05100 Terni

f) Thyssen Edelstahlwerke AG
Oberschlesienstraße 16
D-4150 Krefeld

g) Ugine Aciers de Châtillon et Gueugnon
Immeuble Île de France
Cédex 33
F-92070 Pris-la-Défense

h) Avesta AB
Box 1000
S-77401 Avesta

i) Outokumpu OY
Head Office
Box 280
SF-00101 Helsinki

Denne beslutning kan tvangsfuldbyrdes i overensstemmelse med EKSF-Traktatens artikel 92.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. juli 1990.

På Kommissionens vegne

Leon BRITTAN

Næstformand